

Čís. 774.

Ustanovení § 55 j. n. platí také v otázce, zda spor dlužno dle § 7 a) j. n. projednatí před samosoudcem.

Projednán-li sborový spor neprávem samosoudcem, jest řízení zmatečným, ovšem ale teprve počínajíc prvním líčením ve věci samé.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, R I 975/20.)

Dle žaloby dluží žalovaný žalobkyni ze zápůjčky v celku 4070 K; žalobkyně domáhala se však zaplacení pouze části 2.070 K této své pohledávky, poněvadž tímto penízem objevil se schodek v krytí lombardního účtu žalovaného. O žalobě rozhodl věcně samosoudce při sborovém soudu. Odvolací soud zrušil z moci úřední rozsudek a řízení jemu předcházející jako zmatečné a vrátil věc sborovému soudu první stolice, by ji, vyčkav pravomoci, znovu projednal a rozhodl v řádném obsazení. Důvody. V případě tomto stalo se projednání a rozsouzení věci samosoudcem, však neprávem proti ustanovení (§§ 7 a), 55 j. n. a § 477, odstavec druhý c. ř. s. Jest sice správné, že v právních záležitostech, ve kterých cena předmětu sporu nepřesahuje 2.500 K, rozhoduje samosoudce sborového soudu, však cenu tu počítati dlužno podle ustanovení §§ 54—60 j. n., na kteréž §§ se § 7 a) j. n. výslovně odvolává. V § 55 j. n. jest pak stanoveno, že, je-li zažalována pouze část kapitálové pohledávky, pro ocenění předmětu sporu rozhodným jest celkový obnos pohledávky. Již ze žaloby bylo patrno, že celková zápůjčková pohledávka činí daleko více než 2.500 K. K projednání a rozhodnutí této věci nebyl oprávněn samosoudce, nýbrž senát sborového soudu. Soud procesní nebyl tudíž řádně dle zákonného předpisu obsazen, když ve věci jednal a rozhodoval samosoudce. Po rozumu § 477 odstavec druhý c. ř. s. stal se tím rozsudek i s předcházejícím řízením zmatečným, ke kteréž zmatečnosti soud odvolací musel z moci úřední přihlídati (§§ 471 odstavec sedmý, 473 c. ř. s.). Nejde o podrobení se soudu nepřislušnému po rozumu § 104 j. n., a tím, že vadnost řízení nebyla stranami vytýkána a též také žádné důsledky z toho v odvolání neuplatňovány, nebylo lze provedené jednání dodatečně schváliti, když absolutní zákonný požadavek správného obsazení soudu procesního byl opomenut. Nezbylo než rozsudek a předcházející mu řízení zrušiti.

Nejvyšší soud potvrdil usnesení odvolacího soudu a doložil k němu, že řízení se zrušuje počínajíc rokem o ústním jednání.

Důvody:

Usnesení odvolacího soudu hoví plně zákonu a jest správně odůvodněno. Poukazujíc k důvodům odvolacího soudu připomíná se proti vývodům stěžovatelovým, že ustanovení druhé věty § 7 a) j. n., vedle které provede samosoudce jednání, rozšířili se požadavek žalobní nad 2.500 K po započetí ústního líčení. — jest výjimkou z pravidla první věty, kteráž neplatí tam, kde není jejich předpokladů. Zmatečným důvodem § 477 čís. 2 c. ř. s. dotčeno jest řízení v první stolici teprve od roku ze dne 19. března 1920; to, co předcházelo — žaloba, první rok, odpověď ža-

lobní — zůstává platným; proto také útraty první stolice teprve od uvedeného roku navzájem lze zdvihnouti. Poněvadž znění napadeného usnesení mohlo by zavdati příčinu k pochybnostem, připojen dodatek svrchu naznačený.

Čís. 775.

V řízení o žalobě zaměstnavatele na zaměstnance o vyklizení služebního bytu neplatí ustanovení § 575 c. ř. s. o lhůtách k opravným prostředkům.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, R I 979/20.)

Žalovaný byl pokladníkem žalující firmy a měl naturální byt jako část služného. Služební poměr byl zrušen, a, ježto žalovaný nechtěl se vystěhovati, domáhala se žalující firma výroku, že žalovaný jest povinen naturální byt vykliditi. Procesní soud první stolice uznal dle žaloby. Odvolací soud odvolání odmítl jako opozdělé. Důvody: Žalobou touto domáhá se žalobce, aby žalovaný byl uznán povinným vykliditi byt, který v domě žalující firmy obývá. V §§ 560 až 576 c. ř. s. obsažena jsou zvláštní ustanovení o řízení ve věcech nájemních a pachtovních, nejen na případy, v nichž poměr nájemní nebo pachtovní podle smlouvy nebo předpisu zákona pouze výpovědí může býti rozvázán, neb uplynutím času bez předchozí výpovědi zaniká, nýbrž i pro případy, v nichž se smlouva nájemní nebo pachtovní k žalobě rozsudkem prohlásí za zrušenou nebo zaniklou (§§ 567 odstavec čtvrtý a 574 c. ř. s.). Na žalobu, o niž jde, užití jest tohoto zvláštního řízení. V § 572 c. ř. s. pak obsažen jest předpis, že v řízení nájemním a pachtovním (§§ 560—576 c. ř. s.) pro označené tam opravné prostředky platí neprodlužitelná lhůta 8 dnů. Ježto však odvolání bylo podáno teprve 13. den, bylo je dle § 471 č. 2, 473 odstavec prvý, 474 odstavec druhý c. ř. s. odmítnouti.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a nařídil odvolacímu soudu, by nehledě k uvedenému důvodu odmítacímu odvolání po zákonu vyřídil.

Důvody:

Ustanovení prvního odstavce § 575 c. ř. s. o lhůtách pro podání opravných prostředků platí v řízení, upraveném ve třetím oddílu šesté části civilního řádu soudního t. j. v řízení o rozepřích ze smlouvy nájemní nebo pachtovní. V tomto případě však nejde o rozepři ze smlouvy nájemní nebo pachtovní, nýbrž o rozepři ze smlouvy služební, neboť byt byl, jak uvedeno ve skutkové podstatě rozsudku prvního soudu, dle souhlasného udání stran přikázán žalovanému jako pokladníku strany žalující jakožto byt naturální. Mylně tedy soud odvolací pokládal za to, že lhůta k odvolání činí osm dní, v pravdě činí lhůta ta dle § 464 c. ř. s. čtrnáct dní. Ježto pak odvolání podáno bylo třináctého dne po doručení rozsudku, vzneseno bylo v čas a bylo neprávem soudem odvolacím odmítnuto jako opozdělé.